

EL BORINOT

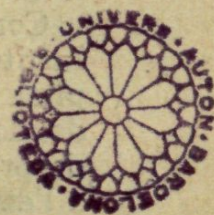
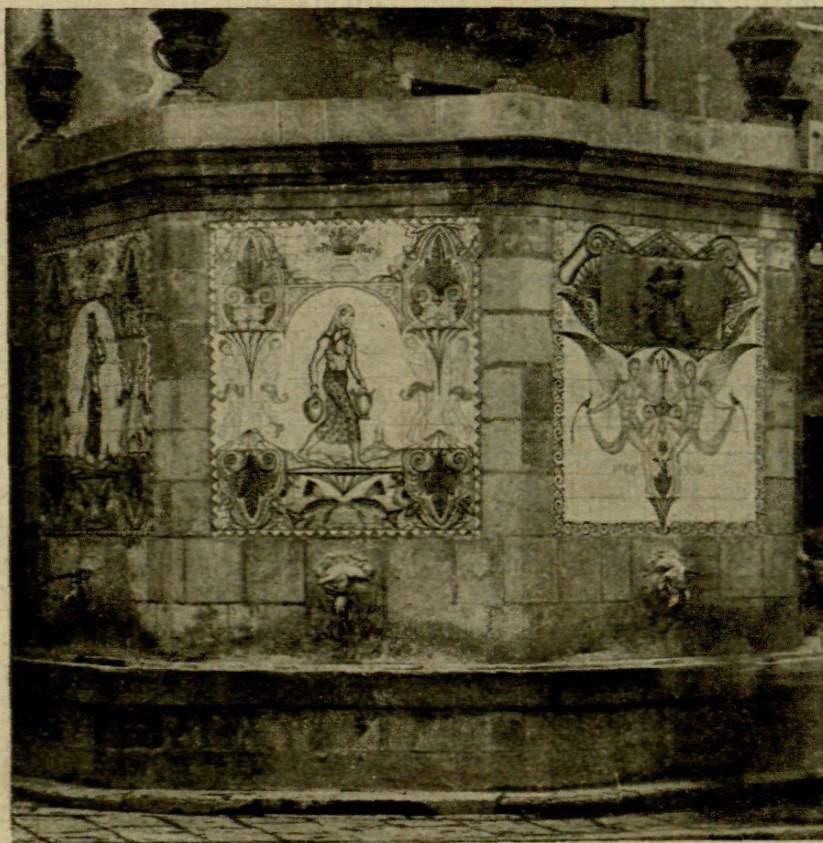
Setmanari il·lustrat
20 cms.

ANY V. N.º 176

7 ABRIL 1927

PREU DE SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PTES. TRIMESTRE

LA CORRESPONDÈNCIA A L'ADMINISTRACIÓ: ANGELS, 22 I 24. — BARCELONA

BARCELONA. — Font de la Plaça de Santa Anna.

UAB

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

2. - EL BORINOT.

EMPRESA IMPORTANT

S'acabaria la crisi en el món de percatar-se la gent de com existeix bon nombre d'indústries especialitzades i de les quals el públic no pot prescindir. Els ciutadans del Nordamèrica ens assabenten pels grans anuncis inserits en els rotatius, les projeccions en els empedrats i per mitjà d'aeroplans lluminosos que ronden damunt les grans ciutats de nou a dotze de la nit, hora vella del meridià. De creure les notes publicades pel "The Woold", s'ha constituït una formidable empresa de la qual és propulsor i gerent un xicot de la Barceloneta que anys enrera havia venut peix a la Boqueria i que no se sap com ni per on anà a espetegar a la terra de Lincoln que és on li ha vingut la gran pensada.

Com dèiem, s'ha format el "Modern Institut de Bellesa, S. A." amb un capital inicial a la ratlla de 839 milions de dollars per a dedicar-se, com es desprèn del títol de la novella entitat, a l'embelliment general de la humanitat. Cap dificultat no és insuperable per l'assoliment de la finalitat esmentada. Homes, dones, xicalla, blancs, negres i de mig color, gent de totes les races, gèmits i latituds podran concórrer a les innombrables sucursals que s'aniran establint en les cinc parts del món fins suara descobertes.

Les eminències més conegudes tenen donat dictàmen favorablement i, els més experts homes de negoci, han acceptat el projecte ingressant en l'empresa en persona i diners. La premsa hi té assignada una participació en els guanys—compte, que el nostre setmanari no hi té res a veure—i, els més diligents propagandistes solquen mars, travessen terres, tramunten muntanyes i fendeixen els espais pregonant *le dernier cri* de l'embelliment físic de la humanitat. El sol anunci d'aquesta empresa ha fet

plegar la botiga al Dr. Woronoff i d'altres establiments hauran de liquidar pel ràpid, impossibilitats de resistir l'escomesa del xicot de la Barceloneta, avui ciutadà de la gran república americana que vol guarir i ensems embellir la humanitat mitjançant un ben calculat procediment científic-higiènic i humanitari del qual el 75 per 100 de la humanitat, de moment, hi serà inscrit com client.

Les senyores hi trobaran saló de perruqueria, perfumeria, banys àrabs, manicura, tintoreria, maquillatge, massatge, pedicura, depilació, secció dermatològica, odontologia, oftalmologia, electroteràpia pel desvetllament dels nirvis dormits i desenrotllament de les articulacions, ortopèdia de tota mena per a corregir desviaments torçats, extremitats abdominals i pectorals, etc. Els homes hi podran rasurar-se, perfumar-se, fer gimnàsia general i per regions, emmotllar-se, tenyir-se el pèl, manicura masculina, pedicura i restants serveis adients a l'embelliment i conservació del físic fresc i atractívol. Els calbs deixaran d'ésser-ho amb l'aplicació d'uns raigs especials fabricats a base de la descomposició elèctrica dels ultra-violeta que estimula el bulb capillar i, en menys de 24 hores, hom podrà clenxinar-se o pentinar-se a la romana. Les arrugues desapareixeran fulminantment amb l'ús d'una pasta de cera fabricada per unes abelles mudes que es crien en una vall descoberta fa uns quinze dies en terres de Mozambic. Els perfums són procedents d'extractes vegetals de la contrada índica, als environs de l'Everest i, segons tenim entès, elaborats per uns monjos que durant més de tres segles han fet assaigs, damunt bèsties i persones, amb resultats excel·lents.

La secció d'ortopèdia hom diu que

és una veritable troballa: res de mecanismes ni ferralla. Banys amb sacs especials, massatge sistema boxa i alimentació hipodèrmica localitzada. Per exemple, una dama molt desenrotllada dels genolls per amunt que té les cames primes i mal conformades? Amb uns remullaments preparats "ad hoc", unes ben calculades fregatelles i unes injeccions a propòsit n'hi ha prou per obrar radicalment i ràpida transformació. Es cosa de tres visites, de tres minuts cada visita i a raó de tres duros cada minut que fan un total de 45 pessetes en plata comptada a la paritat del canvi.

Suposem una senyoreta més desenrotllada del dors (vol dir la banda del darrera, o cantó de l'esquerra) que del davant? Res no és tan fàcil com l'aplicació d'unes planxes compresores que rebaixen la part del darrera fent passar les sobres allà on manca volum. L'operació és bon xic delicada, necessita cinc sessions de tres a tretze minuts, segons la carnadura de la pacient.

El "clou", però, al nostre entendre, és el pertocant a la reducció de l'embaïum. Podrem afirmar que és arribada l'hora d'alleguerir les nostres dames d'excessiva grossària. No menys que unes màquines xucladores absorbeixen els teixits adiposos que veureu liquar-se en uns receptacles de cristall a mesura d'un quilògram per quart d'hora i sota la tarifa de deu pessetes per cinc minuts. Total, trenta pessetes despesades per mil grams d'alleguement. S'hàn acabat, doncs, els pesos forts femenins de setanta quilògrams per amunt. Voleu rejuveniment més prompte?

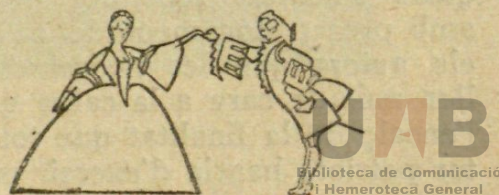
Hom creu que davant el "Modern Institut de Bellesa, S. A.", hi haurà més cua que no hi havia en els estancs en aquells pretèrits temps que hi espendien caliquenyos. Estem segurs que tenim la revolució més prop del que hom pensa sense donar-nos

en compte, car el nostre tarannà ens deixa viure tranquils i confiats talment com si visquéssim en una Arcàdia; mentrestant la processó va per dintre i la trencadissa serà grossa de debò. Què faran,—hom es pregunta—tantes de pentinadores, massagistes, pedicures i altres de la facultat (?) que encara avui fan la viu viu? Els ortopedistes, què?, i els fabricants i falsificadors de perfumeria, quin esdevenidor els espera el dia que Barcelona tindrà cinquanta, cent o tres cents establiments muntats pel "Modern Institut de Bellesa, S. A.", amb personal idoni, anuncis xisclaires i grooms impertinents?

No seria hora que ens espaviléssim guanyant per mà els ianquis establint per compte propi unes quantes indústries especialitzades que, a base de la química, del sol i de les aigües de la Puda fessin els prodigis que prometen la gent del Nord-Amèrica? No dubtem que la llur cobdícia els mena buidar-nos les butxaques i res més. Tinguem present com perillen una pila d'interessos existents que aniran en orris en envair-nos la plaga dels d'allà dalt que, ara amb això, després amb allò altre no es cansen de cercar-nos el cos a risc de deixar-nos pelats com un nap.

Havem donat l'avís, i clourem aquestes ratlles emprant les sagramentals paraules del nostre professor de matemàtiques quan, després d'explicada una equació de no sé quin grau, ben convençut que no l'havíem capít d'un mot, ens deia amb gran prosopopeia "qui potest capere capiat".

FLENDI

Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

4. - EL BORINOT.

Lletres o Literatura?

S'ha fet tema d'ample discussió si a Catalunya es llegeix o no es llegeix tant o quant. Amb gran deteniment hem seguit la polèmica entaulada interessant-nos l'opinió dels que hi han bestret i, val a dir, com el final ha resultat confirmada la popular dienda de "així ho hem trobat i així ho deixarem". Per semblant viatge, doncs, no ens calien alforges, ni hi havia motiu per esmerçar la tinta per emplenar pàgines senceres dels periòdics de primera, segona i tercera categoria. El públic s'ha escalfat el cervell i refredat de peus.

Hom sap com els catalans som gent refractària a la lectura, més que més no oblidant que bàsicament hi manca preparació per cobejar literatura del terror, que durant quisaplos anys s'ha laborat sense enmotllament científic. Així, doncs, no hi ha raó per culpar el públic per la poca acceptació que atorga a les publicacions que li són ofertes en llengua pròpia car és elemental que els escriptors han de lluitar heròicament per incorporar-se de dues maneres: primera, produint matèria interessant assequible econòmicament i, segona, presentant-la amb unitat gramatical. Res d'això s'ha tingut ben bé en compte i, tot d'una, ha vingut una mena de diluvi de paper imprès en el qual s'ha tractat de tot, sense cura ni mirament, talment com si el propòsit de molts autors no hagués estat altre que un desfogament prescindint en absolut de tota tasca educativa i cultural com pertoca a la gent de ploma.

Podrien esmentar-se populars editorials que colloquen milers d'exemplars, setmanalment i mensual, de les quals s'ha dit repetides vegades i amb pregon fonament de causa, que els autors que les nodreixen treballen més de cara a la caixa que no a l'encalç de la finalitat que tot escriptor patriota hauria d'exercir en el ve-

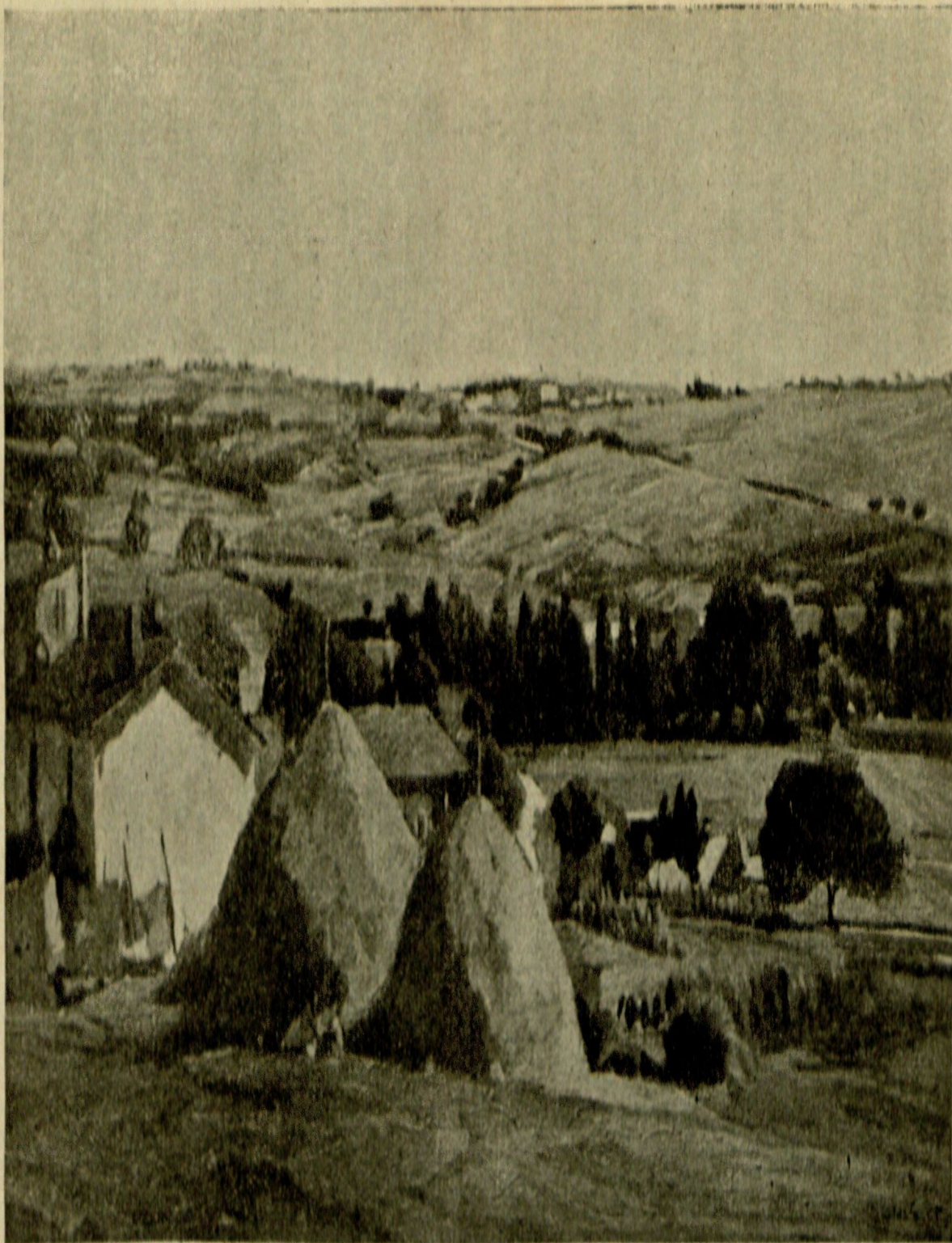
ritable sentit del mot. Avui s'escriu com per satisfer una necessitat fisiològica escamant el públic de bona fe xollant-lo i servint-li aigua tèrbola en lloc de brou de gallina.

No pot estranyar, doncs, el final de l'esmentada campanya, car els lectors que l'han seguida han comprès que la picabaralla faria una víctima, l'única que podia haver-hi, ço és, el públic pacient que escolta, calla i paga. No és gens convincent mesurar la cultura d'un poble pel nombre de ilibres que publica ni pel tiratge de les edicions. Ço que cal és servir les menges més nutritives, millor presentades i a bon preu. El restant anirà venint pels seus passos comptats sense precipitacions, ni nerviosismes epilèptics. Els pobles freturen de temps i saó per a fer-se talment els escriptors. No n'hi ha prou de tirar un llibre al públic cada trenta dies com s'hi lliuren les lletres de canvi, sinó que la fruita mengívola ha d'ésser madura i ben sencera per tal de copsar-ne la sabor i aprofitar els principis alimenticis que conté. Massa fruita indigesta: si verdea repugna, massa madura fa mareig.

La literatura deu tenir el punt dolç per ésser ben aprofitada; li cal el *tic* especial per ésser apetitosa. Ha de ben flairar perquè la copsin, bona color i forma atraient. La resta són vuits i nous i literatura barata que pocs compren i sols serveix per ocupar un lloc en les lleixes dels semi-analfabets o per fer-ne paperines els cigronaires.

Autors, escriviu tan bé com pugueu enc que sigui poc; editors, no sigueu massa empresaris explotadors dels sentimentalismes; públic, sigues conscient en triar, no t'encarrilis. Amb un bon triumvirat podria fer-se molta de feina, bona, bonica i barata. No podríem permetre que la gent de lletres fessin la competència als semolers i a d'altres fabricants de pastes per a sopa.

EL DOCTOR ARMILLA
Biblioteca General

CENTELLAS. — Els pallers.

Cuadro de Francisco Labarta.

Novel·la i Edat

Quina és l'edat propícia per escriure novella? Quan hom té a dintre seu, a la seva imaginació una cosa, un argument, imatges o idees, sigui la que sigui la seva edat, el millor que pot fer és escriure-ho. Indubtablement.

Ara bé. Pot tenir un jove de vint anys a dintre seu l'argument, amb imatges i idees i vida, d'una novella? La meua resposta és categòrica: No.

Quina diferència de món! Als nostres quinze, setze anys vèiem el món d'una manera, als vint, vint-i-dós, ja és un altra cosa; i què no serà als trenta? Llavors l'experiència s'haurà soliditzat. Podrem escriure amb autoritat coses de la vida.

Els vint anys són fecunds en mil idees i esbossos d'arguments i solament arriben a la paròdia de veure el món per un forat. A voltes, no són altra cosa que escorrialles de lectures fetes i per escriure una novella, a la meua manera de veure, no s'ha de tenir en compte les novel·les llegides sinó les nostres observacions psicològiques i generals de la vida real, les nostres idees, la nostra manera de comprendre la filosofia de la vida i les idees de tota classe en estat d'actualitat dins la novella que volem escriure.

La crítica, la filosofia, la poesia, la prosa literària, el periodisme, etc., ja són altra cosa.

Un jove amb ganes de crítica, amb sentit crític, ja és quelcom; és que quelcom hi brega dintre d'ell; seran idees, sistemes, concepcions noves sobre l'objecte de la seva crítica. Seran ganes de voler-ho fer millor o almenys d'una manera nova. Es la nova generació que pretén donar un pas més enllà, un pas ferm i procurar no donar-lo en fals.

No anomeno aquí la crítica periodística feta burocràticament d'una ma-

nera contínua. Aquests serveis de direcció en mans de gent honorable i feta amb molta experiència del que tracten tenen més solidesa. Em refereixo a la crítica espontània feta al cenacle, en la conversa d'un amic i després portada a una pàgina periodística.

Per exemple, l'amor: No diuen els homes fets que els joves vivim sobre això en una illusió? Ara poseu un jove a escriure una novella d'amor. El resultat serà que si aquest jove té nirvi literari escriurà una paròdia amorosa mantenint-se ell isolat, o un idilli que acaba vulgarment o desastrosament, tantseval; però mai un reflex cru i sobri del que passa realment en la vida referent a l'amor.

Aquesta experiència, la podem fer tots dintre nosaltres mateixos. Teniu, vós (si sou jove) la mateixa opinió... o més ben dit, les mateixes idees...

encara millor: si haguéssiu d'escriure una prosa sobre un fet amorós, l'hauríeu escrita cinc anys enrera igual com l'escriuríeu ara?

No teniu, per casualitat, cap nota de fets "reals" amorosos de cinc anys enrera? Doncs compareu-los amb els que pugueu tenir ara. La constatació serà més explícita que tot el que jo us podré dir.

En parlar de la novella, em refereixo a la verdadera novella: a la novella de la vida. El que hom anomena "novella d'aventures" no és novella, són narracions, "narracions d'aventures", "narracions humorístiques". Les narracions no necessiten tanta d'experiència, necessiten molta d'imaginació i la imaginació sí que es pot trobar en un cos jove. L'experiència és el producte dels anys i la vida.

El conte és el producte juvenil per excel·lència. Es una esquitxada a la realitat. Es un cop d'ull a una vida o a diverses vides, segons els protagonistes. Es una mirada pel forat del pany a la vida i en el conte hi cap,

com a element principal, l'humorisme, la sàtira i tot.

Cal confessar que sóc jove, i em trobo barrat. Els homes més entesos i més fets, els que podrien explicar la seva novella i quelcom de la novella dels seus fills haurien de dir el que pensen d'això.

JOSEP GARCÉS

Ciutat, 28 març 1927.

Crítica de la crítica

Catalunya passa en l'actualitat una crisi aguda i dolorosa: la crisi de crítica. Ara, mentre es va desenvolupant amb força impetuosa el que podríem dir-ne Renaixement del Renaixement literari de casa nostra, ens trobem mancats de crítica.

L'obra del crític és la més difícil i la menys profitosa per a ell, però necessària i imprescindible per a l'educació artística perfecta del poble i especialment dels propis artistes.

Per ésser un bon crític es necessita, ultra una vocació ben definida i una alta educació estètica, una gran probitat.

Es tan difícil de posseir aquestes qualitats! I què direm del posseir-les ben equilibrades?

El crític ha de renunciar a la pròpia personalitat, per viure solament amb l'esperit de justícia. No cal dir com és això de difícil.

Una bona crítica encamina l'artista desorientat esmena els seus defectes, l'enforteix. Una crítica dolenta, l'autor de la qual anteposa a l'emoció estètica que pot haver-li produït l'obra, els prejudicis que havia format del seu autor, o els interessos particulars de botiguer, és una cosa execrable.

La bona dona que cada setmana em renta la roba, diu d'una col·lega seva "que tot ho critica". Amb molta na-

turalitat vol dir que mai no dona res ni ningú per bo.

A Catalunya no ens en manquen de crítics. Qui sap si ens en sobren dels que comercien!

Examinem les crítiques publicades de cinc anys ençà només en diaris catalans.

Si un dia m'acudís de llegir-les a la bona dona que cada setmana em renta la roba, qui sap si diria:

—Tot ho critiquen!

ARNAU DE ROCACORBA

(De "La Veu de l'Empordà", 2 abril 1927).

NOUCENTISME

De la revista "L'Italiano" extraïem aquests conceptes curiosos que signa un tal L. L.

El noucentisme a fi de comptes no ha fet més que *insèrir* el jazz-band en la literatura i el folklorisme negre en l'art: és també això, al capdavant, un de tants aspectes de l'infantilisme refet dels vells de cinquanta anys.

*

Bontempelli esguardant-se al mirall descobrí que la bellesa era la lletgesa corrupta: heus aquí perquè escriví aquell cap de brot que precedeix el segon número del "900" (revista).

*

El noucentisme és la literatura oficial de la Companyia Internacional dels Vagons-Llits i restaurants.

*

CRONICA NEGRA. Massimo Bontempelli és hebreu. Ara s'explica perquè la internacional literària té en el seu comitè executiu també Kaiser.

8. - EL BORINOT.

La literatura noucentista és o hebrea o pederasta.

La metafísica, filla dels ortopèdics, de les capses de compassos, de les vitrines de vestits fets, de les estàtues truncades, etc., ha parit el noucentisme pare dels cocktails, dels clowns, del saxofon, dels detectius, del cinema, dels albergs diurns... i de les suades matorrangueres de Montmartre.

*

El noucentisme és un moda: l'acostumada moda parisenca, creada però dels provincians que no han vist mai París o que, si l'han vist, l'han vist com a provincians a través dels vells binocles violeta del futurisme, dadaisme i companys.

*

No tingueu por: el noucentisme és vell com el papu.

*

D'un any ençà, és en voga l'argentinisme amb els seus mulats, les seves navalles, els bandits, les seves fatxenderies, els seus vestits de tela i les seves "pampes sense fi". Tot això es deu a Blaise Cendrars que és a l'Argentina i als films de Tom Mix. Es per de prompte segur que els escriptors del "900" s'inspiren al Super-cinema.

*

Al costat de l'argentinisme és sortit el cubisme (de l'illa de Cuba)...

*

També Luigi Pirandello és noucentista, però el seu noucentisme, a diferència del de Bontempelli, tant com a París, tira vers Moscou i vers Berlín.

*

El dadaisme, el sobrerrealisme, l'ex-

pressionisme, el constructivisme, són els fills del "fer de pressa". Nosaltres per contra volem anar poc a poc: explicar-ho tot fil per randa com feien els nostres vells.

Als italians repugna el fer de pressa.

*

Amb el capitalisme industrial és sortit el ciment armat, la màquina d'escriure, el cine i el noucentisme. El noucentisme és en efecte l'única literatura i l'únic art que l'industrial pugui capir.

Els homes d'avui no tenen temps a perdre: deuen poder capir al vol ço que llegeixen i veuen. Nosaltres per contra romandrem al vell camí i tot el que farem serà fet per a a qui té temps a perdre.

*

Un literat deu saber de guanyar-se la vida perdent el temps.

*

L'art—ja és hora de capir-ho—fa competència a la natura quan és minso, la supera quan és gran.

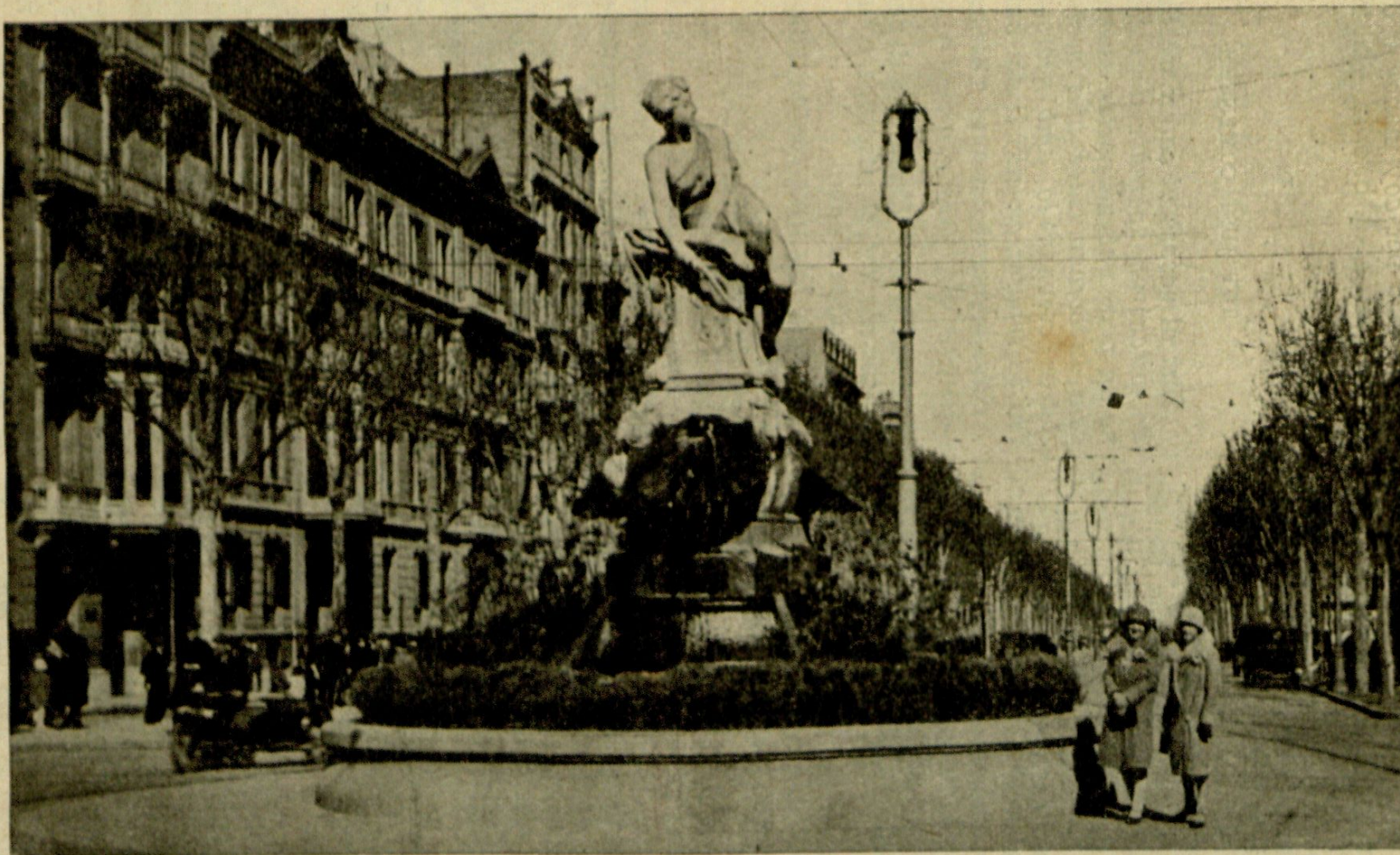
*

La màquina fotogràfica és estada inventada per sabotejar l'impressionisme.

Trad. L. BERTRAN.

Biblioteca de Comunicació
i Memòria General

BARCELONA. — Diana, escultura a la Plaça de les Corts.

Dos enamorats

(PRELUDI A LA RAMBLA)

Ell.—Doncs, ja que li agraden els clavells, n'hi puc donar un esqueix.

Ella.—Ai, gràcies! Clavells i pensamenteres m'agraden molt.

Ell.—Pensamenteres? N'hi puc donar llavor, que en tinc tot un paper.

Ella.—Sí? Doncs me farà molt favor.

La mare.—No sies amoïnosa, dona. El faràs anar carregat.

Ell.—Això rai...

Ella.—Té raó, li enviarem la criada, i al mateix temps faci el favor de dar-li el llibre d'*Estela*, que em va prometre. Que fa plorar? M'agraden, tristos.

La mare.—Però, noia, no et canses de demanar. Això no està bé...

Ell.—Senyora, no sia així! Jo li portaré tot amb molt de gust, d'aquí a tres dies; perquè demà i demà passat seré a Girona; que són festes i hi tinc el padrí.

Ella.—Nosaltres, demà i passat demà, tampoc vindrem a passeig. Jo, ni sortiré de casa; perquè... vull acabar un mocador que brodo.

Ell (fent l'orni).—I... dijous ¿tampoc vindran?

Ella (com un llamp).—Dijous sí.

La mare.—Dijous? Potser sí.

(Se despedeixen. Llambregada d'ell; llambregada d'ella; estreta de mà; barretada a la mare.)

Als quatre passos, se giren tots dos i es fan la rialleta...

Ai! Ja hi som!

Tant hi som, que ell, en arribant a casa escriu:)

"Querido padrino: Sabrà como tengo el sentimiento de decirle que no puedo venir a Gerona per la fiesta mayor de la misma. Tengo una cosa al ojo que dicen 'si será un mochuelo y he tenido que dejar el vino que no me prueba, y también tengo que qu-

darme a casa mi tío Quirse que està muy enfermo de la rompedera".

"Sin màs per aoy mande y disponga de S. S. S. q. b. s. m.—N. N."

I

TOT JUST COMENCEN

Som al vespre al carrer de Fernando mirant un aparador de vanos. Hi ha un país amb un pastor assentat tocant la cornamusa i una pastora al detràs coronant-lo amb flors.—Ella l'hi fa reparar an ell i li diu baixet:

Ella.—Aquests sí que s'estimaven!

Són al teatre. Estan costat per costat, xiu-xiu tot el vespre. De tant en tant escolten l'òpera.

El tenor i la tiple canten amb molts escarafallls:

Anguiol sarai per me...

Anguiol saró per te...

per me—per te—

per te—per me—

si... si per me—si... si per me—

Anguiol si si...

peeeeeer... te!

peeeeeer me!

(Eixamplen els braços, se posen les mans al cor, sacudeixen el cap i acaben abraçant-se.)

Ella (baixet).—Aquests sí que s'estimaven!

Surten de casa d'una núvia. Ja s'han despedit i, a mitja escala, ella s'eixuga els ulls de pressa. Ell ho veu, se li acosta i li diu amb dissimulo:

Ell.—Què té?

Ella (mig rient).—Res...

Ell (picat).—Ah! res?

Ella (confosa).—No s'enfadi... no sé, m'ha agafat una cosa... per mi és de la cotilla.

La mare.—Déu els faci ben casats. Si tenen enteniment poden ser dit-

xosos: perquè ell té alguna coseta, ella no va despullada i ¡lo que és estimar-se!...

Ella.—Oh! ¡Aquests sí que s'estimaven de petits!

II

MÉS ENDAVANT

Se passegen amb tota la família. Ells don van una mica separats.

Ella (amb molta animació).—Doncs ¿per què se la mirava, si diu que tant se li endona?

Ell.—Però que no puc mirar enlloc?

Ella.—Oh! hi ha mirar i mirar; i vostè... no digui... que per Carnestoltes sempre anava amb ella.

Ell (molt suau).—I bé, ara no hi vaig mai. A qui estimo, jo?

Ella (tota roja).—Jum... Vostees...

Ell (molt mimo).—I a mi, qui m'estima?

Ella (rendida i ennuegada).—Que no ho sap?

Ell (amb el cap tort).—De veres?

La mare.—Nois, nos en haurem d'anar, que són les deu.

Ella (an ell).—De veres? (A sa mare.) Bé, quan vulgui.

Ell (enlluernat).—Sempre, sempre?

(*Ella li dóna una mirada; però mirada llarga, llarga, llarga!*)

La mare.—Vamos, passi-ho bé.

Ell (a ella).—Digui: sempre? (A la mare.) Als peus de vostè.

Ella (amb veu alta).—Que descansi. (A part a ell.)—Sí! I vostè?

(*Tota la parentela se'ls posa entre-mig.*)

Vàries veus.—Bona nit.—*Boranit.*—Estigui bo.—Estigui bona.—D'aquí a demà.—Si a Déu plau.

Ells dos (aprofitant el soroll).—Sí?—Sí.—Sí?—Sí?—Sí.—Sí.

Coro general.—Bona niiiit!

—*Es un altre vespre. Al mateix siti. Els mateixos personatges.*

Ell (cremadís).—Però no em negarà que aquell subjecte ha passat avui dos cops per sa casa i vostè s'estava al balcó.

Ella.—Però, si ell hi passa, què hi faré, jo?

Ell.—Es que hi ha passar i passar; i com a l'hivern sempre se'l veia al seu costat...

Ella.—Bé; no l'hi veuen pas mai, ara. Si vostè m'estimés com jo, no pensaria tan mal. Jo sí que d'allò... però vostè... Això que vostè diu fóra suposar que no l'estimo.

Ell (cortat).—Jum... Vosteeeees...

Ella.—Quan veig que em posa aquesta cara... (*Amb mel a la boca*). Ja no m'estima?

Ell (engelosit).—Més que el món!

Ara torna allò:—De veres?—Sempre?—Sí.

Els altres.—Bona nit.—Passi-ho bó.—Abur, etcètera, etc.

Aquesta escena se repeteix moltes vegades.

III

VA DE VALENT

Dia de parada

La gent.—Ara ve el general! ¡Ara ve el general!

Ella (a ell).—Aquest pentinat que porto ¿és el que a vostè li agrada?

Ell (engrescat).—M'estimes?

Ella (espantada).—No cridi que ens senten!

Ell (ferm).—Diga'm si m'estimes.

(*Estruendo de música i cavalls; poden dir lo que vulguin; ningú els sentirà.*)

Ella.—Sí que t'estimo... I tu?

La mare.—Noia: ¿no és veritat que el general s'assembla a l'oncle Ponet?

Ella (no sabent què dir).—Què mana? Sí... sí, senyora.

La mare.—M'ha agradat molt, aquesta parada.

12. - EL BORINOT.

Els dos a un temps.—A mi també. (Miradeta, rialleta i copet de colze.)

Són en una tertúlia quíria. L'amo de la casa llegeix el diari i fa cigarrillos de paper. La mestressa escorre una mitja. La germana es muda l'ungüent del dit. Sa mare fa bacaines.

L'amo.—¡Jesús! ¡Que desgràcies en un descarilament! Escolteu: "Con el mayor sentimiento..." (Segueix llegint).

Ell.—M'estimes?

La mestressa.—Ai! ¡Quin desconsol per les famílies!

Ella.—M'estimes?

La germana.—Mirin, mirin-me el dit! ¡Es tot carn viva!

Tots hi corren.

Ell.—Caramba!—M'estimes?

Ella.—Ui! Fa esgarriar!—M'estimes?

Toquen les nou. Tots, menys ells, diuen:

Tots.—Callin! Una... dues... tres...

Ell.—T'estimo més...

Els altres.—Quatre... cinc... sis...

Ella.—I jo!...

Els altres.—Set... vuit... nou. Les nou!

Ell.—No sé què et faria!

Ella (baixant el cap).—Mmmm!

Els altres badallen. La mare es desperta. Se'n van i després diuen:

—Ahir vàrem anar a una casa que ens hi vam divertir d'allò més.

AL CARRER D'ELLA

L'ataconador del portal a les vuit del matí.—Ja torna a passar aquell minyó de la del segon pis.

La criada del davant, a les nou.—Ja passa.

El camàdic de la cantonada, a les deu.—Volta'l!

Els xicots d'estudi, a les onze.—¡Sempre trobem aquest senyor!

La mare, guaitant pels vidres, a les dotze.—Avui ja ha passat cinc vega-

des. Aquest vespre li preguntaré per què ve.

IV

SÓN PROMESOS.—PRIMERA PART

Van endavant de bracet. Molt secretejar. Molt fer-se ganyotes. Temps de Rambla? A la Rambla. Temps de passeig de Gràcia? Al passeig de Gràcia. Temps de teatre? Al teatre. Als monuments, a veure entrar els bens, al cementiri... Tombaga d'aquí, mocador d'allí; ara un braçalet, ara aigua d'olor; caramellets, joguinetes... ¡Va bé, la cosa!

SÓN PROMESOS.—SEGONA PART

Ella.—Ai! Mira: a can Sunyol hi ha uns adreços d'això que ara es porta... ¡no he vist cosa més bufona!

(La mare se'l mira de reüll).

Ell.—Com és que han tret el canari d'aquí?

V

AL CAP D'UN ANY

Ella.—Aquest Nadal se'n fan molts, de casaments. Molts! Ves: la Laieta i ma cosina, que es casen al mateix dia, es van prometre cinc mesos després que nosaltres.

La mare.—Oh! I que ho ensopeguen; l'una un jove molt ric, i l'altra un bon mosso i de bona carrera, i tots dos molts bons subjectes.

Ell.—Me fa mal aquesta bota... ¡Demà les torno a cal sabater!

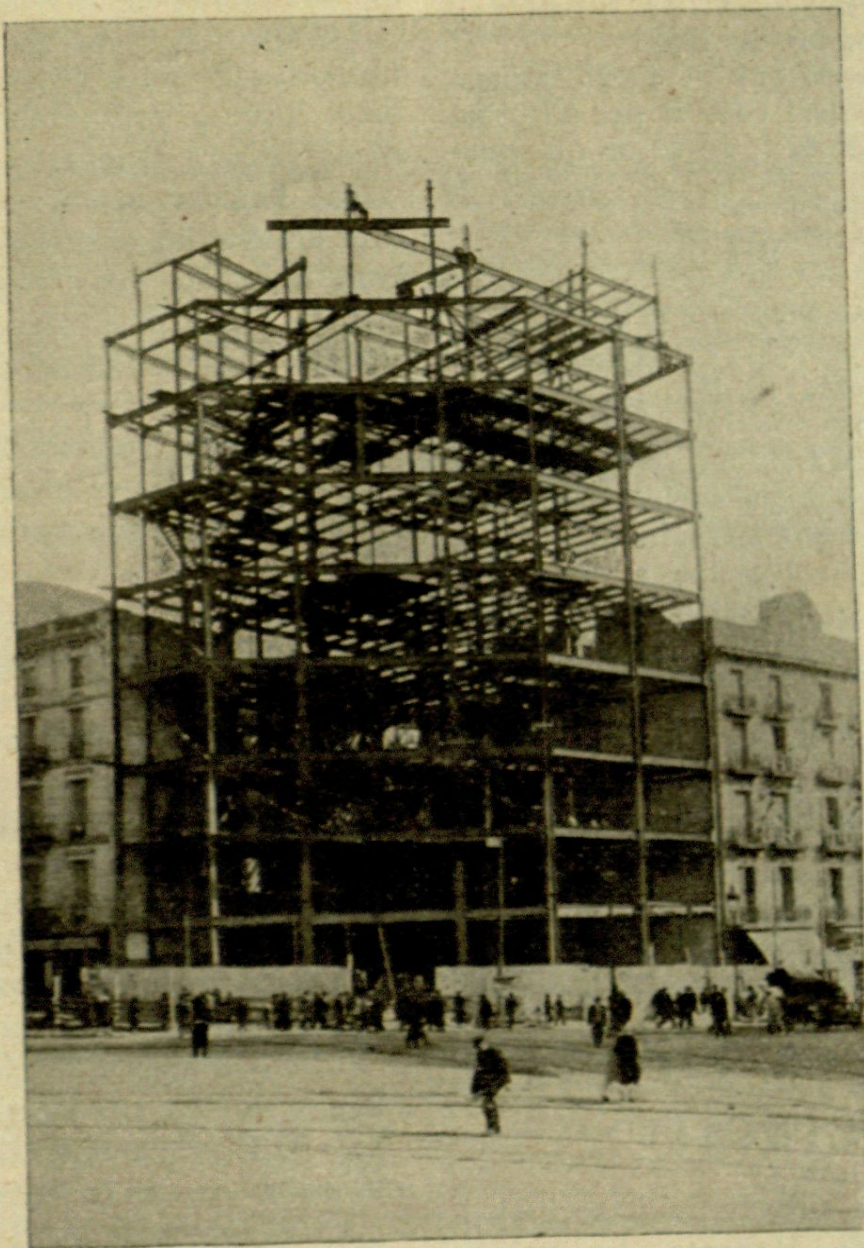
La mare (a part).—Jo no sé en què pensa, aquest minyó.

VI

AL CAP DE DOS ANYS

Ella.—I bé, mare, prengui un xic més de paciència.

La mare.—Es que jo no sé en què

BARCELONA. — Estat actual de les obres de la Companyia
Telefónica Nacional que es construeix
a la Plaça de Catalunya.

14. - EL BORINOT.

pensa, aquest minyó... Estic per dir-n'hi unes quantes... (*Truquen*).

Ella.—Per mor de Déu no li digui res. ¿Que em vol entristir més? (*Entra ell*).

Ella.—Ola, bé de Déu!

La mare.—Ai que bé t'està, aquesta levita! (*A part*). Bonic per ell prou, però de lo demés... no sé en què pensa!

VII

AL CAP DE MOLT TEMPS

La gent.—Mai dirien qui s'ha casat... Fulano.

—Ai, ai! Sí?

—Els trobo molt sovint i mai els he vist dir-se una paraula.

—Vegi! Què m'arriba a dir! ¡Tan enamorats que estaven! Sembla impossible!

—Ai, Senyor! Tot passa, en aquest món!

—Ja ho pot ben dir...

—Ja té raó...

—Oi, que és ben cert!...

X. (*Robert Robert*)

(D'“Un tros de paper”).

Biblioteca circulant «Ciutat»

“Ciutat” la preada revista d'art i de cultura de Manresa, ha volgut prendre part a la batalla del Llibre, donada a tot Catalunya d'una manera més o menys eficaç. No, com a disquisidor de les causes i els remeis, sinó, com a combatent efectiu i pràctic. “Ciutat” acaba de crear una Biblioteca Circulant.

La revista “Ciutat”, doncs, ha creat la Biblioteca Circulant amb la finalitat

directa d'estimular i facilitar la lectura i la divulgació del llibre.

Heus ací les condicions essencials pel funcionament de la Biblioteca:

Tothom pot ésser inscrit llegidor a la B. C. C. amb dret a la prestació dels llibres, sols amb l'abonament d'una pesseta al mes.

Tot llegidor inscrit podrà, mitjançant els Butlletins de sollicitud de llibres, demanar que li sigui tramès a domicili, qualsevol dels llibres que contingui el catàleg pel temps màxim de 20 dies.

No es podrà sol·licitar cap llibre de la B. C. C., mentre es tingui pendent de devolució algun exemplar sol·licitat anteriorment.

En cas de pèrdua d'un llibre, o bé de retornar-lo fet malbé, el llegidor deurà abonar el seu import o restituir-lo de nou a la Biblioteca.

Els Butlletins de sollicitud deuran lliurar-se a la Consergeria de l'Orfeó Manresà, i els encàrrecs seran servits a domicili al dia següent; si el llibre demanat és en circulació, es registrarà i servirà per rigorós torn.

Tot llegidor podrà interessar de la B. C. C., l'adquisició dels llibres que cregui d'interès, per a la Biblioteca.

La B. C. C., publicarà, cada mes, una fulla de les adquisicions fetes durant el mes anterior, i cada any el Catàleg general de la Biblioteca.

Es reben inscripcions de soci a la Redacció de la Revista “Ciutat”, a l'“Orfeó Manresà” i a la Redacció d'“El Pla de Bages”.

PELS BELLS CARRERS DE MA CIUTAT

Pintura i Decoració
FRANCESC FERRER. Aragó, 193

PINTURA DECORATIVA.-Papers pintats.
Rètols.— Viladomat, 52.-Barcelona.

.. PINTURA de Cotxes i Autos
Joan Mir.—Villarroel, 126

Tallers Castellanas. Escultura re-
ligiosa.— Balmes, 123. T. 2318 G.

Ferros artístics, especialitat amb
els encàrrecs. JOSEP FLÓ. Aragó 277

Tenyits, rentats i aprestos. C. de
Cent, 319. (Ssal., E. Granados 64)

TINTORERIA CATALONIA. Tenyits i
rentats econòmics. Aragó, 339

Electricitat. CARLES ROSELL
Calabria, 95. Telèfon 1592 H.

Instal·lacions, aigua, gas, electricitat
i reparacions. G. TOMÀS Tallers 76

Electricitat i Lamp. MARCELÍ ROVIRA
Plassa Pí, núm. 2.-Barcelona.

Fàbrica de Làmpares Elèctriques
ALFONSO MAÑER.-Villarroel, 173 bis

Instal·lacions i reparacions elèctri-
ques.—Roselló, 207. Telèf. 2989 G.

Reparació de tota classe màquines
elèctriques. D. AGUELO. Aragó, 359

PATENTS I MARQUES
A. PASQUAL.—C. de Cent, 304, pral.

Llibres, els millors
EDITORIAL POLÍGLOTA.—Petrítxol, 8

MATERIAL ESCOLAR I CIENTÍFIC
(SUC. ESTEVA MARATA). R. Univer., 7

LA FIRA DEL BOSCH. — *Joguines.*
Rambla del Prat, 2. - Barcelona, G.

Ceràmica i Rajoles
CASIMIR VICENS.—Tallers, 72.

Articles Fotogràfics i Ràdio
PÉREZ I SÀBAT.—Fontanella, 18

Articles fotogràfics i ràdio
V. CALDÉS ARÚS.—Salmerón, 140.

Tapiceria, cortinatges i sillons con-
fort. Consell de Cent, 336, baixos

CASA SIBECAS. Articles per a tots els
Sports.—Aribau, núm. 35.

Moneders, Carteres i Petaques (F.)
R. Torres.—Plassa del Pí 2.-Barna.

Fàbr. Articles de pell i per a regal.
Perfum. M. OLLER. Casanova, 117

VIDRES, Cristalls plans. - T. Garcia.
Panadès, 1. Tel. 1166-G. — Barna.

Recauxutatge Fort, el millor
E. Granados, 85. Telèf. 2853 G.

GANIVETERIA ROCA
Plaça del Pi, núm. 3

Esmolet i paraiguer, afinació de
tota mena de tall. Bruch, núm. 71.

Bicicletes, Motors, Export
J. BENEDIT. Aragó, 270

BICICLETES I ACCESSORIS, nous i usats.
Creu Cuverta (prop Calàbria)

REPARACIÓ I LLOGUER DE BICICLETES.
J. Teixidor.—Carrer Rocafort, 29

L. RICART. *Bicicletes, accessoris,*
major i detall.—Trafalgar, 41

LLÀTZER DE TORMES

el clàssic de l'humor
demaneu-lo a totes les
llibreries.

2
Pessetes.

SALA PARÉS
Establiments MARAGALL
Petritxol, 3 i 5 - BARCELONA

FÀBRICA DE LLONGANISSES
la millor de la nostra terra
TELÈFONS

A Seu d'Urgell, n.º 124
Barcelona, n.º 2023
Alídes, n.º 1383

Demaneu a tot arreu la marca

ELS PIRINEUS

Quingles i Escalor

CASTELLCIUTA

(Seu d'Urgell)

IGNASI FOLCH I TORRES

UNA DONA

Novel·la contemporània.

A TOTES LES LLIBRERIES

Preu: 3'50 pessetes.

BICICLETES. Construcció i reparació,
i demés accessoris.—Bailen, 85.

Sastreria Guilemany, vestits i for-
mes tots preus. P. Sol, 8, t. 1451-G

Demaneu la faixa ELITE recomana-
da pel cos mèdic.—Via Laietana, 54

Venda d'ORTOPEDIA i articles
d'higiene maj. i det.—Provença, 195

FRATERNUS. Agència de Negocis
Plassa Catalunya, 3, 2.º, 1.ª.-Barna.

Rellotgeria PAHISSA. Adob de re-
lloctges. Joies.—Mallorca, 330.-Barc.

Caixes cabals des de 200 ptes. totes
d'acer.-P. Marquilló. Mallorca, 125

ESTORAS I CARPETS COCO.-Ll. Gibert.
P. Urquinaona, 8. Tel. 713 - S. P.

MOBLES (Fàbrica).—E. Dalmau
Plassos i comptat.—Mallorca, 178

MOBLES D'ART.—Decoració y res-
tauració.—València, 281

Mobles de tots preus.—A. Navarro
Casa fundada en 1892.—Balmes, 70

NINES. Manufactura. Gran Assortit
Joaquim Costa, 21 (antes Ponent)

Especialitats «ELECTRO-WATT» Metalúrgiques
FRANCESC BELTRÁN
Carrer Muntaner, 7. - Teléfon 964-A.-Barcelona

Aparells per a llum a Vapors de Navegació Mines.
Cargols de tota classe.

Decolletatge. — Peces especials.